

**ትንሳኤ ካብ ምዑት ግብረ
ናብ
ትንሳኤ ምስ ክርስቶስ**

ንክርስቲና ካብ ዝኾነ ይኹን ካልእ እምነት ዝፈልዮ፡ ብዛዕባ ትንሳኤ ብዘለዎ ፍሉይ እምነት እዩ። ትንሳኤ ናይ ክርስቶስን ናይ ክርስቲያናትን ዘየማእከለ ክርስቲና ትርጉም የብሉን። ስለዚ ከኣ እዩ ሃዋርያ ጳውሎስ “ ኣብዛ ህይወት እዚኣ ጥራይ ብክርስቶስ ተስፋ እንተገበርናስ ካብ ኩሉ ሰብ እንደንግጽ ምኽንና ኔርና” ዝበለ (1 ቆሮ 15፡19)። ክርስቶስን ክርስቲያናትን ዝድንግጸሎም ዘይኮነስ ብድንጋጺ ዝተመልኡ ለዋሃት ዝገብሮም እዚ ሓቂ እዚ ኣባቶም ስለዘሎ ጥራይ እዩ። ጎይታ መስቀሉ ጸይሩ ክስቀል ክኸይድ ከሎ ኣንስቲ የሩሳሌም ብድንጋጺ ኣልቂሰናሉ። ጎይታ ግን ነዚ ድንጋጺ እዚ ኣይተቐበሎን። ግልጽ ኢሉ ንርእሰኹንን ንደቅኹንን ብኸያን ደንግጻን ኢልወን። ክርስቶስ ጽቡቕ መፈጸምታን ትንሳኤን ዘለዎ ዝድንግጽ ጎይታ ድኣ እምበር ዝድንገጸሉ ኣይኮነን። ጳውሎስ ንሰብ ተሰሎንቄ ብዘይዚ ሓቂ ክኾኑ ከምዘይፈትወሎም ገሊጹ። “ግናኺ ኣሕዋተይ፡ ከምቶም ዘይብሎም ካልኣት ምእንቲ ከይትሓዝኑ ብዛዕባ እቶም ደቂሶም ዘለዉ፡ ብዘይ ፍልጠት ክትኮኑ ኣይፈቱን እዩ። ማለት ኢየሱስ ከምዝሞተን ከምዝተንስኦን ኣሚንና እውተኽናን ከምኡውን ኣምላኽ ነቶም ምስ ኢየሱስ ዝደቀሱ ምስኡ ከምጽኦም እዩ።” ኢሉ ጽሑፍሎም(1 ተሰ ፡4፡13-14)። ኣብ ዘመን ኦሪት ዝነበሩ ቅዱሳን ከይተረፉ ኣብዚ ሓቂ እዚ ዝተምስረተ ህይወት ከምዝነበሮም ቃል መጽሓፍ ቅዱስ የረጋግጾልና እዩ። ኣብርሃም ንይስሃቅ ወዳ ክስውኦ ፍቓደኛ ዝኾነ፡ ብዘይ ምኽንያት ኣይነበረን። ነቲ ሽዑ ንሱ ዝፍጽሞ ዝነበረ ዘይንቡር መስዋእቲ ዘይኮነስ ነቲ ዳሕራይ ዝፍጸም፡ ንዝእዘዘዎ ዝተዳለወ ንቡር ትንሳኤ ስለዘማዕደወ ጥራይ እዩ። ኣብ እብ 11፡17-19 “... ኣምላኽ ካብ ምዑታት ድማ ከተንስኦ ከም ዝከእሎ ሓሲቡ ካብኡውን ብምሳሌ መሊሱ ረኸቦ ።” ይብላና። ኣላዛር ሞይቲ ራብዕቲ ኣብ ዝገበረሉ እዋን፡ ክትንስእ እዩ ኢሉ ዝሓሰበ ኣይነበረን። ጎይታ ምስ መጻ ግና ናይ ትንሳኤ ሓሳብ ኣብ ኣእምሮ ማርታ ቀልጢፉ ተሳእለ። ቦታ ዳሕረይቲ መዓልቲ ክትንስእ ምኽ1ኑ ተኣሚና። ጎይታ ንኸተንስእ ቀዳመይቲ ወይውን ዳሕረይቲ መዓልቲ ክብል ኣየድልዮን እዩ። ብዘመን ትንሳኤ ዘይትንስእ ሰብ ከምዘይህሉ ኣርጊጽና ካብ ፈለጥና፡ ኣስዕብና ክንሓቶ ዝግባና ቀንዲ ሕቶ ኣሎ። ንሱ ኸኣ “ድሕሪ ትንሳኤ ቦታና ኣበይ እዩ።” ዝብል ሕቶ እዩ። ገሊኡ ናብ ሓጎስ ገሊኡ ከኣ ናብ ስቓይ ክትንስእ እዩ። ከምቲ ንትንሳኤ ዝፍጽቅ ሰብ ዘሎ፡ ብኣንጻሩ ገሊኡ ሰብ ዘይምትንሳእ ዝሕሾ ክህሉ እዩ። ምኽንያቱ ካብታ ብሓውን ብምሕርቃም ስንን ዝነብራ ናይ ስቓይ ቦታ፡ እታ ናይ መቓብር ናብራ ኣዘያ ስለእትሕሾ እዩ። ክቡር ኣንባቢ፡ ንሸኻ ምስ እትትንስእ ኣበይ ምኣተኻ፡ እዚ ሕቶ እዚ ንኸትምልስ ግድን ክሳብ እቲ ናይ ትንሳኤ ግዜ ክትጸንሕ ኣየድልዮን እዩ። ሕጂ ኣብዛ ዘሸኻ ሰዓት ቦታኻ ክትፈልጥ ዝከኣል እዩ። እታ ቦታኻ እውተፈሊጥካ ንትንሳኤ ወይ ክትብህጋ ወይውን ዘይክትብህጋ ትኽእል ኢኻ።

ክልተ ዓይነት ሞት ከምዘሎ፡ ክልተ ዓይነት ትንሳኤ ከኣ ኣሎ፡ እቲ ቐዳማይ ሞት መንፈሳዊ ሞት እዩ። እዚ መንፈሳዊ ሞት እዚ ዋላ ብስጋ ብህይወት ከሸኻ ክትሞቶ እትኽእል ሞት እዩ። ዋላ ብመንፈስ ብህይወት ዘሸኻ እናመሰለካ እካ1፡ መንፈሳዊ ሞት ዝሞትካ ክትከውን

ትክክል። ከምቲ ንመራሒ ናይ ሳርዴስ ቤተ ክርስቲያን “ ኣነ ንግብርኻ እፈልጦ ኣሸኹ ህያው ተባሂልካ ትሰመ ኣሎኻ ግናኽ ምውት ኢኻ።” ዝተባህለሉ፡ ንሕና ንገዛእ ርእሰና ኮነ ሰባትውን ንዓ ና ህያው እናበሉና ከለዉ፡ ኣምላኽ ብመንፈስና ከም ምውታት ክፈልጠና ይከኣል እዩ (ራእይ 3:1,2)። ህያው ግብሪ ዘለዎ ጥራይ እዩ ብመንፈሱ ህያው ክኸውን ዝክእል። እቲ ብምውት ግብሪ ዝመላለስ ከኣ ብመንፈሱ ምውት እዩ። ስለዚ ሓደ ሰብ መንፈሳዊ ሞት ድዩ ዘለዎ ወይስ መንፈሳዊ ህይወት ክፈልጥ እዉተደልዩ፡ ብዓይኒ ናቲ ዘይኮነስ ንህይወቲ ብዓይኒ ኣምላኽ ክርእያ ይግብኡ።

እቲ ካልኣይ ዓይነት ሞት ከኣ እቲ ብስጋ እንሞቶ ናብ መቓብር ዝመርሓና ሞት እዩ። እዚ ዓይነት ሞት እዚ ብሰንኪ ኣዳማዊ ሓጢአት ዝመጸ ሞት እዩ። እዚ ሞት እዚ እንስሳታት እኳ ይሞትዎ ኣዮም። እቶም ብመንፈስ ህያዎን ዝኾኑ ሰባት ነዚ ናይ ስጋ ሞት ከም ድቃስን ከም ምቕንጣጥ ድንኳንን እዮም ዝርድእዎ። ብፍላይ እቶም ኣብዛ ምድራዊት ህይወቶም ክፍጽምዎ ዝግብኦም ኩሉ ፈጺሞም ዝወድኡ ኩሎም፡ ነዛ ናይ ስጋ ሞት ይብህግዎ ኣዮም። ናብ ዝሓሸን ዝዓበዩን ህይወት እተሰጋግር ድልድል ጌሮም ይርእይዎ። ከም ረብሓ እምበር ከም ወጽዓ ክርእይዎ ኣይኮነሎምን እዩ። እቶም ነታ እትመጽእ ህይወት ዘይተዳለዉ፡ በታ እትመጽእ ትንሳኤ ዝጉድኡ ደኣ እምበር ዘይጥቀሙ ሰባት ግን ነዛ ናይ ስጋ ሞት ከም ጉድ ይፈርህዎ። ስለዚ ኣብዛ ምድራዊት ህይወቲ ካብ ምውት ግብሪ ተንሲኡ ብህያው ግብሪ ዝነበር ሰብ፡ በታ ዳሕረይቲ ትንሳኤ ናብ ዓብይ ሓጎስ ካቲ እዩ። ዓሰቢ ናይቲ ብስውር ኮነ ብግህዶ ዝገበሮ ሰናይ ግብሪ፡ብትንሳኤ ጸድቃን ክፍደ እዩ። ነቶም ኣብዛ ዓለም ከለዉ ንዝጸገሞም ሰባት ከርህውሎምን ክረድእዎምን ንዝተረኽቡ ኩሎም፡ ጎይታ ኣብታ ካልእይቲ ትንሳኤ “ ኣቲም ናይ ኣቦይ ብሩኻት፡ ንዑ እቲ ካብ ምስራት ዓለም እተዳለወልኩም መንግስቲ ውረሱ እናበለ ናብ ሓጎስ ጎይትኡ ከእትዎም እዩ (ማቴ 25:31-46)።

ምንጩ ጽሑፍ መጽሕፍት እንጌራ ህይወት ብደ/ር. ቀሺ ተኸለኣብ